

ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Запорожець Н.О.

Науковий керівник – ст. викл. Жидкова О.О.

Харківський національний університет радіоелектроніки
(61166, Харків, пр. Науки, 14, каф. філософії, тел. (057) 702-14-65)

The peculiarities of the youth socialization in the information society and related issues are analyzed. The modern information field creates fundamentally new socialization channels that can have both positive and negative influence on the personality formation. An excessive preoccupation with the virtual communication environment causes serious integration problems that result in loneliness, depression, sociopathy, dependency on social networks and other negative effects.

У наш час спостерігаються процеси формування нового типу суспільства, особливістю якого є перетворення інформації і знання на основний стратегічний ресурс. Саме тому таке суспільство називають інформаційним. У зв'язку з цим особливої актуальності набувають дослідження всього комплексу змін, якими характеризується процес соціалізації індивіда в умовах інформаційного суспільства.

Актуальність проблем, пов'язаних з процесами соціалізації в інформаційному суспільстві очевидна, оскільки велика кількість відомих зарубіжних та українських вчених, таких як Д. Белл, І. Масуда, Дж. Мартін, В. І. Волович, М. П. Лукашевич, В. В. Москаленко, та інші, присвятили свої наукові праці їх дослідженню.

Процес соціалізації як процес формування індивіда відповідно до вимог суспільства визначається не тільки змістом інформації, але й особливостями її надання. На сьогоднішній день, коли інформація і знання стають все більш важливим фактором, успіх соціалізації особистості залежить від ефективності участі особистості в інформаційних системах. Соціалізація триває протягом всього життя людини, але зараз мова піде саме про молодь, для якої проблеми соціалізації в інформаційному суспільстві стоять досить гостро. Отже, соціалізація молоді – це процес становлення і розвитку даної групи аж до переходу її у групу дорослих, це поетапне включення молоді в соціум, яке здійснюється на основі діяльності і самодіяльності, у процесі суб'єкт-суб'єктної взаємодії з іншими віковими групами [1, с. 63].

За останні роки виникли принципово нові канали соціалізації, які відіграють велику роль в процесі формування індивіда та його адаптації в суспільстві. Одним із таких каналів є глобальний інформаційно-мережевий простір, який пронизує всі сфери соціального життя. Сучасне інформаційне поле суттєво впливає на молоде покоління, бо воно найбільш

відкрите для нових норм та цінностей, що можуть призвести до різних типів поведінки під час процесу розвитку особистості, як позитивних, так і негативних.

Сучасна молодь, споживаючи інформацію, вкорінює у собі особливу культуру, яку Е. Тоффлер назвав «кліп-культурою». Кліп-культура породжує відповідну свідомість, у якій немає місця рефлексії та уявленням [2, с. 281]. Вона орієнтується на візуальні образи, тим самим створюючи проблему досить поверхового сприйняття інформації молоддю. Це має великий вплив на мислення, уявлення, емоційне сприйняття. Також сучасні молоді люди велику кількість вільного часу проводять за використанням засобів масової інформації, в Інтернеті та соціальних мережах. Звичні соціальні спільноти витісняються соціальними мережами, де молодь може більш вільно самореалізувати себе, уникаючи будь яких бар'єрів, які не дають в реальному житті пережити ті чи інші бажані емоції або події. Оскільки віртуальне середовище виглядає значно привабливіше та яскравіше, ніж звичне життя, людина повністю занурюється в нього. Внаслідок цього виникає ізоляція від реального спілкування з іншими людьми, зменшується кількість соціальних контактів, людина стає залежною від соціальних мереж. На жаль, це призводить до найжахливіших наслідків, а саме до самотності, соціопатії, депресії та навіть самогубства. Віртуальний простір є інформаційно насиченим, і тим самим наче має позитивно впливати на інтелектуальні здібності людини. Але велика кількість інформації несе в собі приховану, а часто і неприховану агресію та пропаганду, що характеризується негуманним характером. Тому досить часто ще несформована особистість піддається руйнації через сформовані негативною інформацією погляди.

Таким чином, можна зробити висновок, що процес соціалізації молоді в суспільстві характеризується внутрішньою конфліктністю, яка спричинена великою кількістю чинників. У молоді можуть виникають складнощі під час інтеграції в реальний соціум, оскільки соціалізація в віртуальному світі створює ілюзію легкості спілкування та взаємодії, але вона триває лише доти, доки індивід знаходиться в соціальній мережі. Внаслідок цього виникає суперечність двох реальностей – соціальної та віртуальної.

Перелік посилань

1. Павловский В. В. Ювентология: проект интегративной науки о молодежи: моногр. / В. В. Павловский. – Москва: Акад. проект, 2001. – 304 с.
2. Тоффлер Э. Третья волна / Э. Тоффлер. – Москва: АСТ, 2004. – 781 с.